

Textová příloha výroční zprávy o činnosti poskytovatele zahraničního vysokoškolského vzdělání na území ČR za rok 2024

OBSAH

1 Základní údaje o poskytovateli

- a) Úplný název poskytovatele, běžně užívaná zkratka, sídlo (vč. adresy) poskytovatele i všech případných součástí (fakult, institutů, ústavů a poboček).

Ekonomický ústav AV ČR, v. v. i. (EKÚ)

(Národohospodářský ústav AV ČR, v. v. i. Do 31. 12. 2024)

IČO: 67985998

Sídlo: Politických vězňů 936/7, Praha 1

<https://www.ei.cas.cz/>

<http://rvvi.msmt.cz/detail.php?ic=67985998>

- b) Organizační schéma poskytovatele.

Organizační schéma EKÚ je dáno jeho organizačním řádem:

<https://www.ei.cas.cz/o-nas/zakladni-informace>

http://www.ei.cas.cz/pdf/OR%20EKU_final.pdf

- c) Složení (s uvedením změn v roce 2024) orgánů poskytovatele dle vnitřních předpisů poskytovatele.

Ředitel pracoviště: doc. Marek Kapička, Ph.D.

Rada pracoviště působila v roce 2024 ve složení:

předseda: prof. Ing. Štěpán Jurajda, Ph.D., Ekonomický ústav AV ČR, v. v. i.

místopředseda: prof. Ing. Michal Kejak, M.A., CSc., Ekonomický ústav AV ČR, v. v. i.

členové:

Alena Bičáková, Ph.D., Ekonomický ústav AV ČR, v. v. i.

doc. Marek Kapička, Ph.D., Ekonomický ústav AV ČR, v. v. i.

prof. Jakub Kastl, Ph.D., Princeton University

doc. Ing. Daniel Münich, Ph.D., Ekonomický ústav AV ČR, v. v. i.

prof. Avner Shaked, Ph.D., emeritní profesor, University of Bonn

doc. Sergey Slobodyan, Ph.D., Ekonomický ústav AV ČR, v. v. i. (znovu zvolen na další volební období od 16. 9. 2024)

Jiří Střelický, Ph.D., ČSOB Pojišťovna, a. s., člen holdingu ČSOB

Dozorčí rada pracovala v roce 2024 ve složení:

předsedkyně: PhDr. Taťána Petrasová, CSc., Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i. (do 31. 1. 2024)

doc. RNDr. Tomáš Kostecký, CSc., Sociologický ústav AV ČR, v. v. i. (od 1. 2. 2024)

místopředseda: Ondřej Rydval, Ph.D., Ekonomický ústav AV ČR, v. v. i.

členové:

prof. RNDr. David Honys, Ph.D., Ústav experimentální botaniky AV ČR, v. v. i.

JUDr. Ján Matejka, Ph.D., Ústav státu a práva AV ČR, v. v. i.

Mgr. Jan Mysliveček, Ph.D., Masarykova univerzita

Změny ve složení orgánů

Rada pracoviště:

Doc. Sergey Slobodyan, Ph.D., byl znovu zvolen na další volební období s účinností od 16. 9. 2024.

Dozorčí rada

Dne 31. 1. 2024 skončilo PhDr. Taťaně Petrasové, CSc., druhé pětileté funkční období v radě na postu předsedkyně. S účinností od 1. 2. 2024 byl na její místo jmenován předsedou rady doc. RNDr. Tomáš Kostecký, CSc.

2 Studijní programy, organizace studia a vzdělávací činnost

- a) Poskytovatel uvede, jaké studijní programy realizuje, popíše jejich formu, rozsah a časové rozložení prezenční výuky, kreditovou náročnost studia (pokud je kreditový systém používán), standardní dobu studia, rozsah případné praktické výuky a jazyk výuky.

EKÚ provozuje jakožto pobočka CERGE-EI, mimoevropské zahraniční vysoké školy, po vzoru předních amerických univerzit doktorský program v oboru ekonomie („PhD in Economics“), magisterský program v oboru ekonomie („MA in Economics“). Vyučovacím jazykem programů je angličtina.

Program „MA in Economics“ je integrován (tzv. *in-process* či *en course*) v rámci programu „PhD in Economics“. Úzké propojení magisterského a doktorského programu odpovídá mezinárodním trendům v oboru a zejména umožňuje pro doktorský program včas identifikovat talentované magisterské studenty, motivovat je k pokračování studia a dostatečně je připravit pro náročné

doktorské studium. To v konečném důsledku podporuje udržení vysokých standardů náročnosti a umožňuje další zvyšování kvality doktorského studia, pro které je včasný výběr vysoce kvalitních a dobře připravených magisterských studentů naprosto zásadní. Hlavním cílem obou programů je vzdělávání budoucích akademických pracovníků, vědců v oblasti ekonomické teorie a empirie a osob pracujících ve veřejné správě v oblasti teorie, metod a použití moderní ekonomické analýzy, a to na úrovni zcela srovnatelné s absolventy předních anglosaských programů.

Program „MA in Economics“

Program je organizován v trimestrech – podzimní, jarní a letní, z nichž každý trvá 13 týdnů. Rozsah vyučovací hodiny je 45 minut (1 jednotka). U povinných a povinně volitelných ekonomických předmětů zakončených zkouškou představuje studijní zátěž 4 jednotky přednášek a 2 jednotky cvičení týdně, přičemž poslední či předposlední přednáška je rezervována pro závěrečnou zkoušku. U ostatních předmětů zaměřených na odborné akademické dovednosti a metodologii ekonomického výzkumu, zakončených klasifikovaným zápočtem nebo zápočtem, je studijní zátěž dle celkového počtu kontaktních hodin obvykle nižší.

Používán je americký kreditový systém. V souladu s celkovou studijní zátěží je používán převod 1 americký kredit = 2 ECTS kredity. U povinných a povinně volitelných předmětů zakončených zkouškou je kreditová dotace 3 americké kredity (1 kredit dle amerického systému představuje studijní zátěž 15 50-minutových kontaktních jednotek přednášek za trimestr), stejně jako u předmětů, které mají nižší dotaci kontaktních hodin (přednášek či seminářů), avšak obdobnou celkovou studijní zátěž (zahrnující požadovanou individuální přípravu) i rozsah „výsledků učení“ (*learning outcomes*) dle udělené americké akreditace. U ostatních předmětů zakončených klasifikovaným zápočtem nebo zápočtem je kreditová dotace nižší.

Studenti se řídí standardním studijním plánem, jehož shrnutí je uvedeno níže:

- první rok: absolvování předmětů dle osnov, základní souhrnné zkoušky, asistentské povinnosti (jarní a letní trimestry),
- druhý rok: absolvování předmětů dle osnov, oborové souhrnné zkoušky, asistentské povinnosti, účast ve výzkumných seminářích, Seminář metodologie výzkumu.

Studenti odevzdají svůj studijní plán do konce září prvního roku studia. Plán musí schválit zástupce ředitele pro doktorské studium a další vzdělávací činnosti. Na konci každého akademického roku odevzdávají studenti aktualizovaný plán ke schválení. Závěrečnou magisterskou práci jsou povinni vypracovat studenti, kteří po absolvování magisterského programu nepokračují v doktorském

programu (u amerických magisterských programů koncipovaných jako integrovaná *in process* část doktorského programu se diplomové práce nepíší).

První ročník studia se skládá z 10 povinných (všeobecných) studijních předmětů o celkové dotaci 30 kreditů. Na konci prvního ročníku student skládá základní souhrnné zkoušky z makroekonomie, mikroekonomie a ekonometrie. Druhý ročník zahrnuje dalších 6 povinných (všeobecných) studijních předmětů o celkové dotaci 15 kreditů. Dále si během druhého ročníku student zvolí alespoň 6 povinně volitelných předmětů (obvykle 3 sekvence oborově zaměřených předmětů, celkově tedy dalších 18 kreditů), čímž si zvolí oborové zaměření (specializaci) dalšího studia. Z alespoň 2 skupin povinně volitelných předmětů student skládá oborové souhrnné zkoušky na konci druhého ročníku. Po úspěšném absolvování příslušných zkoušek a splnění dalších studijních povinností je studentovi udělen zahraniční magisterský titul v oboru ekonomie (M.A., *Master of Arts*).

Program „PhD in Economics“

V prvních dvou rocích se osnovy doktorského a magisterského programu v oboru ekonomie překrývají (viz vysvětlení výše). Shoduje se jak obsah a organizace studia, tak kreditová náročnost.

Studenti se řídí standardním studijním plánem, jehož shrnutí je uvedeno níže:

- první rok: absolvování předmětů dle osnov, základní souhrnné zkoušky, asistentské povinnosti (jarní a letní trimestry),
- druhý rok: absolvování předmětů dle osnov, oborové souhrnné zkoušky, asistentské povinnosti, účast ve výzkumných seminářích, Seminář metodologie výzkumu.
- třetí rok: workshop pro návrh dizertační práce, asistentské povinnosti, účast ve výzkumných seminářích, intenzivní dizertační výzkum.
- čtvrtý rok a dále: dizertační workshop, asistentské povinnosti, účast ve výzkumných seminářích, intenzivní dizertační výzkum.
- obhajoba dizertační práce, udělení titulu Ph.D.

Studenti odevzdají svůj studijní plán do konce září prvního roku studia. Plán musí schválit zástupce ředitele pro doktorské studium a další vzdělávací činnosti. Na konci každého akademického roku odevzdávají studenti aktualizovaný plán ke schválení. Na konci druhého roku v souvislosti se Seminářem metodologie výzkumu odevzdávají studenti doktorského studia podrobnější úpravu svého studijního plánu včetně:

- specifikace oblasti, ve které student zamýšlí psát svou dizertační práci,

- člena sboru vyučujících, s nímž bude pracovat na vytvoření formálního návrhu dizertační práce (školitel),
- podrobnosti o tom kdy, kam a proč by chtěl student absolvovat zahraniční studentskou mobilitu (většinou v západní Evropě nebo Severní Americe).

Studijní plány kontroluje předseda dizertační komise nebo zástupce ředitele pro doktorské studium a další vzdělávací činnosti. Pokud studijní plán není přijatelný nebo není dodržován, doporučí řediteli, jak zjednat nápravu. Maximální délka doktorského studia je 9 let (bez ohledu na čas strávený přerušením studia nebo účastí na studentské mobilitě, s výjimkou přerušení studia z důvodu mateřské dovolené).

V podzimním trimestru třetího ročníku student předkládá návrh dizertační práce a veřejně ho obhájí v rámci tzv. workshopu pro návrh dizertační práce (Dissertation Proposal Workshop) před odbornou komisí složenou jak z členů stálého pedagogického sboru CERGE-EI, tak z předních zahraničních odborníků, převážně členů správní rady CERGE-EI. Student zároveň předkládá návrh školitele – člena stálého pedagogického sboru CERGE-EI, který sleduje a odborně řídí jeho další studium a práci. Pod dohledem školitele a dalších odborných konzultantů student během třetího a čtvrtého ročníku (případně déle) provádí dizertační výzkum. Během čtvrtého ročníku a případně dalších ročníků student prezentuje a obhájí průběžné výsledky práce na dizertaci na tzv. dizertačním workshopu (Dissertation Workshop), opět před odbornou komisí. V obou případech komise hodnotí, zda studenti mají dostatečné znalosti specifické oblasti ekonomie, ve které bádají, jestli je jejich výzkum v souladu s moderními trendy a zda jejich dizertační práce odpovídá zaměřením a rozsahem pracím na předních univerzitách v USA a Evropě. Komise též doporučuje studentům další výzkumný postup a pomáhá jim v kontaktech se zahraničními odborníky, kteří se mohou stát externími vedoucími dizertační práce nebo odbornými konzultanty. I díky tomuto procesu, jakož i níže popsanému systému dlouhodobých zahraničních studentských stáží a krátkodobých aktivních účastí studentů na mezinárodních vědeckých akcích, pracoviště pravidelně umísťuje své absolventy na mezinárodním akademickém trhu a na významných postech v mezinárodních ekonomických a finančních institucích.

Další studijní povinnosti se týkají především:

- první rok: asistentské povinnosti (1 asistentská pozice jarní a letní trimestr),
- druhý rok a dále: asistentské povinnosti (1 asistentská pozice každý trimestr), účast ve výzkumných seminářích každý trimestr

Asistentské povinnosti

Jako součást studia jsou studenti povinni splnit požadavky na asistentskou praxi. Studenti obvykle začínají na pozici administrativního asistenta a ve vyšších ročnících postupují do různých pozic asistenta výzkumu nebo asistenta výuky. Pokročilí studenti se také obvykle stávají juniorními výzkumníky, podílejícími se na grantových projektech. Pro získání titulu Ph.D. musí student působit jako asistent výuky alespoň jednou po dobu celého trimestru. S předchozím souhlasem zástupce ředitele pro doktorské studium a další vzdělávací činnosti může tento požadavek splnit působením v pozici lektora výuky na jiné vzdělávací instituci.

Výzkumné semináře

EKÚ v rámci společného pracoviště CERGE-EI organizuje sérii výzkumných seminářů, které hostí významné zahraniční ekonomy. Semináře poskytují studentům jedinečnou příležitost získat přehled o způsobech, jakými se ekonomie praktikuje a účastnit se diskusí o aktuálních otázkách teoretického a empirického ekonomického výzkumu. Semináře mohou být zdrojem nových myšlenek a dizertačních témat. Podrobnosti o výzkumných seminářích poskytují webové stránky CERGE-EI. Studenti druhého, třetího a čtvrtého ročníku (s výjimkou případů, kdy je schválena studijní mobilita) jsou povinni navštěvovat alespoň polovinu seminářů konajících se v každém semestru (nebo alespoň 12 seminářů, podle toho, čeho je méně). Studentům prvního ročníku se též důrazně doporučuje navštěvovat semináře.

Zahraniční studentské stáže

Během třetího či čtvrtého ročníku v pokročilejší fázi dizertačního výzkumu většina studentů absoluuje dlouhodobé stáže (většinou 1-6 měsíců) na prestižních zahraničních univerzitách, kde bádají pod dohledem a záštitou hostitelského profesora – odborníka v oboru dizertace studenta. V průběhu posledních pěti let byli doktorandi vysláni např. na Princeton University, University of Chicago, University of Pennsylvania, Columbia University, University of Illinois v Chicagu, City University of New York, West Virginia University, University of California v San Diegu, New York University, Yale University, Economics Department (vše USA), Oxford University a University of Edinburgh (Velká Británie), Norwegian School of Economics v Norsku, Stockholm School of Economics ve Švédsku, Copenhagen Business School, Department of Finance v Dánsku a University of Zurich, Department of Banking and Finance ve Švýcarsku. Mobilita doktorských studentů je zcela zásadní pro zajištění vysokého standardu dizertačních prací, srovnatelného s pracemi na předních univerzitách v USA a Evropě. Umožňuje též studentům navázat kontakty v mezinárodní vědecké komunitě včetně spolupráce na výzkumných projektech, což je stěžejní pro jejich budoucí akademickou kariéru. Dalším takovým prvkem je pravidelná účast studentů na mezinárodních konferencích, sympoziích, workshopech, letních školách

a dalších vědeckých akcích, kde prezentují výsledky dizertačního výzkumu, sbírají zpětnou vazbu a další výzkumné zkušenosti, navazují výzkumné kontakty se zahraničními odborníky a připravují se tak na akademický trh práce. Studium je zakončeno veřejnou obhajobou dizertace a udělením zahraničního doktorského titulu v oboru ekonomie (Ph.D., Doctor of Philosophy).

- b) Poskytovatel stručně charakterizuje další vzdělávací aktivity, které v daném roce realizoval.

EKÚ v rámci společného pracoviště CERGE-EI pořádá vysoce kvalitní sérii výzkumných seminářů s dominantním zastoupením předních zahraničních odborníků, na kterých v loňském roce prezentovali výsledky svých nejnovějších výzkumů např. prof. Johannes Abeler, Ph.D., (University of Oxford), prof. David M. Frankel, Ph.D., (Melbourne Business School), prof. Paul Klein, Ph.D., (Stockholm University), prof. Ralph Luetticke, Ph.D., (University of Tübingen), prof. Mara P. Squicciarini, Ph.D., (Bocconi University), prof. Andrea Chiavari, Ph.D., (University of Oxford), prof. Alessandro Pavan, Ph.D., (Northwestern University), Vatsal Khandelwal, Ph.D., (University of Oxford) a Francesca Misericocchi, Ph.D., (Harvard University).

Nejvýznamnější vědeckou akcí EKÚ ve spolupráci s CERGE UK bylo spolupořádání mezinárodní konference Heterogeneous Agents in Macroeconomic Models s Českou národní bankou v květnu 2024. Další významnou akcí byla přednáška nositele Nobelovy ceny za ekonomii Paula R. Milgroma Designing Markets for Surface Water o tržním designu jako řešení současné světové vodní krize.

Výzkumníci EKÚ se významně aktivně podílejí na popularizaci ekonomické vědy mezi českou i zahraniční veřejností a přispívají svým odborným vhledem do debaty k řadě aktuálních otázek hospodářské politiky formou článků a rozhovorů v médiích či účastí ve vládních expertních komisích: prof. Ing. Štěpán Jurajda, Ph.D., DSc., coby člen Rady vlády pro rovnost žen a mužů a člen Vědecké rady Grantové agentury České republiky; Filip Pertold, Ph.D., externí odborný poradce ministra práce a sociálních věcí pro reformu důchodového systému, a Ole Jann, Ph.D., jako člen týmu poradců místopředsedy vlády pro digitalizaci a ministra pro místní rozvoj, kde přispěl znalostmi z oblasti ekonomie informací a digitální ekonomiky. Doc. PhDr. Jan Zápal, Ph.D., pokračoval coby člen výboru Evropské ekonomické asociace pro evropský trh práce pro ekonomy a prof. Jan Švejnár, Ph.D., byl i nadále členem nově vytvořeného strategického výboru v rámci Evropské ekonomické asociace, jenž asociaci pomáhá při plánování nových iniciativ a zajišťování financování s dlouhodobou perspektivou.

Během roku 2024 výzkumníci EKÚ přispěli k popularizaci vědy více než 1900 vystoupeními a citacemi (či více než 4130 vystoupeními včetně duplicit) v hromadných sdělovacích prostředcích. Citace

výzkumníků IDEA je možno zhlédnout na webových stránkách IDEA v sekci Média – Citace <https://idea.cerge-ei.cz/media/citace>. Výběr dalších mediálních výstupů pracovníků EKÚ je přístupný na webových stránkách společného pracoviště CERGE-EI pod odkazem <https://cz.cerge-ei.cz/media/cerge-ei-v-mediich>.

3 Studenti

a) Poskytovatel uvede počty a základní charakteristiky svých studentů.

V programu “MA in Economics” studovalo k 31. 12. 2024 6 žen a 18 mužů pocházejících z následujících zemí: Azerbajdžán (1), Čína (4), Chorvatsko (1), Česká republika (1), Gruzie (2), Indie (2), Indonésie (1), Irán (1), Keňa (2), Korea (1), Kyrgyzstán (1), Malajsie (1), Mexiko (1), Slovensko (1), Španělsko (1), Thajsko (1), Ukrajina (1), Zambie (1)

V programu “PhD in Economics” studovalo k 31. 12. 2024 31 žen a 33 mužů pocházejících z následujících zemí: Albánie (1), Arménie (16), Bělorusko (1), Česká republika (4), Čína (2), Kolumbie (1), Kypr (1), Ghana (2), Gruzie (2), Indie (2), Itálie (2), Kazachstán (1), Keňa (1), Kyrgyzstán (1), Ruská federace (14), Řecko (1), Srbsko (2), Turecko (1), Ukrajina (3), Uzbekistán (1), Vietnam (3)

b) Poskytovatel uvede, jaké opatření realizuje pro zajištění rovného přístupu osob se specifickými potřebami ke vzdělávání.

V poskytování rovného přístupu osobám se specifickými potřebami ke vzdělávání (dále také „SP“) se EKÚ resp. zahraniční vysoká škola CERGE-EI řídí zejména pravidly Ministerstva školství státu New York, která nastavují postupy pro akademické pracovníky a pracovníky organizačních útvarů k realizaci podpory uchazečům a studentům se SP. Zejména vymezují pravidla pro poskytování a přijímání podpory pro studenty se zrakovým, sluchovým nebo pohybovým postižením, se specifickými poruchami učení, s psychickou poruchou či onemocněním, narušenou komunikační schopností či s chronickým somatickým onemocněním, případně dalšími formami zdravotního postižení. Pro tyto kategorie pravidla upravují podmínky přijímacího řízení, zohledňují specifické potřeby při rozhodnutí o přijetí, registraci a zápisu ke studiu a nastavují způsob zajištění specifických potřeb v průběhu studia a při ověřování studijních výsledků. Ohledně podmínek technického a technologického zázemí EKÚ disponuje plně bezbariérovými prostory pro výuku, informačními technologiemi a kompenzačními pomůckami pro zabezpečení standardních služeb garantovaných školou a zpracování a zpřístupnění studijní literatury. Studentům se SP je upravován individuální studijní plán v závislosti na potřebách jedince a rozhodnutí ředitele pracoviště. Pověřenou kontaktní osobou pro studenty se SP je zástupce ředitele pro doktorské studium a další vzdělávací činnosti. V současné době není ve studijních

programech EKÚ registrována osoba se SP. Přijaté studenty se specifickými potřebami ke vzdělávání Ministerstvo školství státu New York eviduje pomocí formuláře NYSED-2H2.

EKÚ se dále řídí Etickým kodexem výzkumných pracovníků v Akademii věd České republiky, ohledně rovného přístupu osob se SP zejména čl. 4 „Zásady chování ke studentům a spolupracovníkům“. Studenti jsou přijímáni na základě objektivního ohodnocení jejich intelektuálních, etických a osobnostních charakteristik, posuzování spravedlivě na základě dosažených výsledků a nejsou na ně kladeny požadavky nepřiměřené jejich schopnostem a možnostem.

- c) Poskytovatel stručně uvede, jaké poradenské služby poskytuje studentům a v jakém rozsahu.

Studijní oddělení zajišťuje poradenský servis pro studenty ve studijních záležitostech i praktických oblastech – žádosti o vízum, ubytování, pojištění, uznávání zahraničního vzdělání.

Na základě poptávky studentů EKÚ zajistil pro studenty externí psychologické poradenství.

Pravidelně se reviduje a rozšiřuje nabídka podpůrných kurzů, která je zaměřena zejména na studenty prvního ročníku. To zahrnuje matematické kurzy zaměřené na Optimization, Statistics, Algebra a Analysis, dále pak programování v ekonomickém softwaru Matlab a práci s programem Stata.

Při přípravě odborných textů studenti využívají oddělení Academic Skills Center, které pro ně organizuje předměty pro odbornou komunikaci a psaní v angličtině a dále jim poskytuje poradenství při finalizaci výzkumných textů. Editační a další poradenskou pomoc mají studenti k dispozici i při přípravě prezentací a dalších materiálů jako jsou grantové návrhy, tzv. job market papers a další odborné výstupy.

Interní webové stránky pro programy „MA in Economics“ a „PhD in Economics“ obsahují v sekci „Job Search Information“ informace o potenciálních zaměstnavatelích v různých podoborech ekonomie v návaznosti na získané vzdělání a výzkumnou praxi. Pracoviště dále poskytuje podporu doktorandům při přípravě účasti na akademickém trhu práce (tzv. „academic job market“). Určený seniorní člen pedagogického sboru koordinuje aktivity zaměřené na podporu při získávání zaměstnání zejména na akademickém trhu práce, je v kontaktu s potenciálními zaměstnavateli a poskytuje individuální konzultace studentům.

4 Absolventi

- a) Poskytovatel uvede, jakým způsobem sleduje zaměstnatelnost a zaměstnanost svých absolventů a jaká opatření uplatňuje pro jejich zvýšení, zda provádí vlastní průzkumy uplatnitelnosti absolventů a zjištěná fakta reflektuje např. v obsahu studijních programů.

U současných studentů i absolventů programů „MA in Economics“ a „PhD in Economics“ probíhá šetření prostřednictvím skupinových sezení („focus groups“), dotazníků, i individuálních pohovorů. Analýzy z takto získaných dat jsou reflektovány v obsahu studijních programů.

Obsah všeobecných i oborově specializovaných studijních předmětů klade důraz na vzájemnou propojenost teoretických a empirických metod, zahrnujíc jak teoretickou ekonomii (matematické modely), tak empirické testování modelů pomocí kvantitativních a ekonometrických metod. Absolvent programu si osvojí náročné technické instrumentárium vedoucí k teoretickému a empirickému výzkumu v oblastech mikroekonomie, makroekonomie, ekonometrie a dalších zvolených oborových specializací. Výstupními odbornými znalostmi absolventa je proto znalost pokročilých modelů teoretické mikroekonomie, makroekonomie a ekonometrie. Dále jsou to specializované znalosti pokročilých teoretických a ekonometrických modelů a šířeji současné vědecké literatury v oblastech ekonomie, které si absolvent zvolí jako svoje zaměření a ve kterých následně provádí samostatný dizertační výzkum (např. ekonomie trhu práce, finance apod.). Výstupními všeobecnými znalostmi a dovednostmi absolventa jsou znalost pokročilých matematických metod, schopnost používání statistických a výpočetních programů, pasivní i aktivní ovládání anglického jazyka umožňující vykonávat vědeckou činnost na mezinárodní úrovni a schopnost prezentovat výsledky výzkumné práce písemnou i ústní formou na vysoké akademické úrovni. Klíčovými odbornými dovednostmi a kompetencemi jsou zejména schopnost provádět původní teoretický a empirický výzkum (testování teorií) pomocí pokročilých ekonometrických metod. Absolventi nacházejí uplatnění v akademickém, veřejném i komerčním sektoru v České republice i ve více než 30 zemích celého světa. Jde o povolání na úrovni vědeckých pracovníků a pedagogů, vládních poradců a expertů, ekonomů centrálních bank.

- b) Poskytovatel uvede, jakým způsobem spolupracuje s budoucími zaměstnavateli svých studentů.

EKÚ dlouhodobě udržuje a rozvíjí spolupráci s budoucími zaměstnavateli jak na institucionální úrovni, tak prostřednictvím individuálních kontaktů členů mezinárodního pedagogického sboru zejména na základě jejich výzkumné spolupráce na národní a mezinárodní úrovni. Určený seniorní člen pedagogického sboru koordinuje aktivity zaměřené na podporu při získávání zaměstnání zejména na

akademickém trhu práce, je v kontaktu s potenciálními zaměstnavateli a poskytuje individuální konzultace studentům.

Absolventům doktorského programu se daří nacházet uplatnění na kvalitních domácích i zahraničních akademických pracovištích, v posledních několika letech např. na Bocconi University, Lancaster University, Max Planck Institute for Social Law and Social Policy, Max Planck Institute for Tax Law and Public Finance, Universidad Carlos III de Madrid, University of Bonn, University of Copenhagen, University of London, University of Luxembourg anebo University of Munich.

5 Zájem o studium

- a) Poskytovatel stručně uvede, jaký charakter mají přijímací zkoušky, zda jsou zajišťovány vlastními zdroji, zda jsou připraveny externími dodavateli atd.

Programy „MA in Economics“ a „PhD in Economics“

Přijímací zkouška je tříkolová a probíhá v anglickém jazyce.

První kolo: uchazeči jsou hodnoceni na základě předložených povinných příloh přihlášky (viz níže).

Maximální počet bodů v 1. kole je 40. Hodnoceny jsou: předchozí studijní výsledky uchazeče (20 bodů), jeho motivace ke studiu a ekonomickému výzkumu (10 bodů) a jeho doporučení (10 bodů).

Při hodnocení je zohledněno, zda jsou odborný zájem a studijní výsledky uchazeče v souladu s výzkumným zaměřením vysokoškolského ústavu.

Do 2. kola postupují uchazeči s nejvyšším dosaženým počtem bodů. Bodovou hranici pro postup určí ředitel EKÚ.

Druhé kolo: ústní pohovor

Pohovor před komisí zaměřený na výzkumné schopnosti a případné ukázky z dosavadního výzkumu (odborné studie, články, diplomová práce, další aktivity). Posuzuje se rovněž motivace a celková zralost kandidáta. Pohovor je veden v angličtině, čímž je prověřena schopnost uchazeče používat odbornou ekonomickou angličtinu.

V ústním pohovoru přijímací komise hodnotí následující:

- Motivace ke studiu
- Celkový odborný profil uchazeče a jeho případné dosavadní přednáškové a publikační činnost
- umí formulovat výzkumné otázky

- orientuje je se na poli současného ekonomického výzkumu
- předpoklady pro zapojení do výzkumných a pedagogických aktivit pracoviště

V ústní části zkoušky může uchazeč získat rovněž maximálně 40 bodů. Uchazečům, kteří v 2. kole přijímací zkoušky získají plný počet bodů, je prominuto 3. kolo přijímací zkoušky a jsou přijati ke studiu.

Třetí kolo: uchazeči, kteří postoupili do třetího kola přijímací zkoušky, jsou pozváni do nepovinného bezplatného intenzivního Přípravného modulu, v jehož rámci navštěvují kurz matematiky. Po skončení Přípravného modulu se koná 3. kolo přijímací zkoušky, jež má podobu distančního písemného testu z matematiky. Ve 3. kole přijímací zkoušky lze získat maximálně 20 bodů.

Přijati budou uchazeči s nejvyšším dosaženým počtem bodů. Bodovou hranici pro přijetí stanoví ředitel EKÚ s přihlédnutím k počtu uchazečů skládajících přijímací zkoušku a kapacitním možnostem fakulty.

Povinné přílohy přihlášky:

- životopis v anglickém jazyce
- motivační dopis v anglickém jazyce
- kopie diplomů s certifikovaným překladem
- podrobný výpis zápočtů a zkoušek z předchozího studia potvrzený danou vzdělávací institucí
- doklad o znalosti anglického jazyka
- dva doporučující dopisy nejlépe z akademického prostředí

Doporučené přílohy

- GRE test

Ohodnocení doporučených příloh v přijímacím řízení záleží na rozhodnutí komise

- b) Poskytovatel uvede, jakým způsobem spolupracuje se středními školami v oblasti své propagace.

EKÚ individuálně spolupracuje se středními školami, které projeví zájem umožnit svým studentům porozumět hlouběji ekonomii a naučit se používat výzkumnou metodologii v praxi.

6 Zaměstnanci

- a) Poskytovatel stručně uvede, zda má zpracovaný kariérní řád pro své akademické pracovníky a zda systém hodnocení zaměstnanců zohledňuje profesní přestávky z důvodu rodičovství či dlouhodobé nemoci a jakým způsobem.

EKÚ se řídí Kariérním řádem vysokoškolsky vzdělaných pracovníků Akademie věd ČR, který vydala Akademická rada AV ČR v souladu se Stanovami AV ČR, Konceptí rozvoje výzkumu a vývoje v AV ČR a

s přihlédnutím k Doporučení Komise o Evropské chartě pro výzkumné pracovníky a o Kodexu chování pro přijímání výzkumných pracovníků (2005/251/ES). Systém hodnocení zaměstnanců upravuje čl. 5 Kariérního řádu. Hodnocení pravidelně provádí atestační komise EKÚ a zohledňuje při něm specifika daného vědního oboru i profesní přestávky z důvodu rodičovství či dlouhodobé nemoci. Při hodnocení přihlídnou ke zdůvodnění takové profesní přestávky ve zprávě a příslušné dokumentaci hodnoceného pracovníka, jakož i k odbornému vyjádření přímého nadřízeného, jakým způsobem přestávka ovlivnila vědeckou, odbornou a pedagogickou činnost hodnoceného pracovníka.

<http://www.avcr.cz/cs/o-nas/pravni-predpisy/karierni-rad-vysokoskolsky-vzdelanych-pracovniku-av-cr/>

Na činnost společného pracoviště CERGE UK a EKÚ dohlíží Výkonný a dozorčí výbor, jehož externími členy jsou mezinárodně uznávané kapacity v oboru ekonomie. Mezi funkce výboru patří též přijímání doporučení v oblasti evaluace pracoviště a hodnocení práce tvůrčích pracovníků v rámci zavádění a udržování nejvyšších akademických standardů. Výbor rovněž při hodnocení zohledňuje profesní přestávky z důvodu rodičovství či dlouhodobé nemoci, většinou odsunutím hodnocení akademického pracovníka o dobu přestávky, pokud o takový posun pracovník požádá a řádně ho zdůvodní.

- b) Poskytovatel uvede, jakým způsobem zajišťuje rozvoj pedagogických dovedností akademických pracovníků.

Na rozvoj pedagogických dovedností akademických pracovníků dohlíží v rámci jejich hodnocení atestační komise EKÚ a Výkonný a dozorčí výbor (viz výše), jakož i správní rada CERGE-EI. Hlavními nástroji rady pro udržování nejvyšších akademických standardů je najímání juniorních i seniorních členů sboru na mezinárodním akademickém trhu prostřednictvím otevřených konkurzů a pravidelné nezávislé peer review hodnocení jejich vědeckých a pedagogických kvalit na základě nezávislých zahraničních akademických posudků. Členové pedagogického sboru jsou odborníky na různé oblasti ekonomie s mezinárodním renomé a tituly Ph.D. většinou z předních zahraničních univerzit, např. Princeton University, University of Chicago, Northwestern University, University of Minnesota, University of Pittsburgh, UCLA, Washington University (vše USA), London School of Economics, nebo University of Warwick (obě Velká Británie). Na rozvoji pedagogických dovedností akademických pracovníků se podílí oddělení akademických dovedností EKÚ (Academic Skills Center), které vedle editace odborných ekonomických textů školí zájemce v komunikačních a prezentačních dovednostech.

- c) Vysoká škola uvede, zda a jakým způsobem se zabývá problematikou sexuálního a genderově podmíněného obtěžování a zda má v této oblasti zaveden postup pro

řešení případů obtěžování (s uvedením odkazů na konkrétní vnitřní předpis, dokument či informace). Stručně uvede, zda a jakým způsobem informuje zaměstnance a studenty o uvedené problematice.

CERGE-EI se snaží poskytovat bezpečné studijní a pracovní prostředí, které respektuje práva a důstojnost všech členů její akademické a výzkumné komunity.

EKÚ v tomto ohledu naplňuje Gender Equality Plan (2022 – 2025) a také Equal Opportunity Plan v rámci společného pracoviště CERGE-EI. Dále se řídí Etickým kódem pro výzkumníky AV ČR (a Etickým kódem Univerzity Karlovy v rámci společného pracoviště CERGE-EI). Na CERGE-EI je dále zřízena osoba „ombudsperson“, která má na starosti výše uvedenou agendu. Všechny detaily a pravidla a procedury lze nalézt na stránce: <https://www.cerge-ei.cz/policies>

Zaměstnanci jsou seznámeni s uvedenou problematikou na personálním oddělení, studenti po zápisu ke studiu během zápisového týdne, kdy se studenti musí účastnit semináře zaměřeného na tuto problematiku.

7 Internacionalizace

- a) Poskytovatel uvede, jakými způsoby podporuje účast studentů na zahraničních mobilitních programech, zejména s ohledem na nastavení studijních plánů a možnost uznání udělených kreditů a absolvovaných předmětů v zahraničí.

Během třetího či čtvrtého ročníku programu „PhD in Economics“ v pokročilejší fázi dizertačního výzkumu většina studentů v rámci studia absolvuje dlouhodobé stáže (většinou 1-6 měsíců) na prestižních zahraničních univerzitách, kde bádají pod dohledem a záštitou hostitelského profesora – odborníka v oboru dizertace studenta. V průběhu posledních pěti let byli doktorandi vysláni např. na Princeton University, University of Chicago, University of Pennsylvania, Columbia University, University of Illinois v Chicagu, City University of New York, West Virginia University, University of California v San Diegu, New York University (vše USA), Oxford University a University of Edinburgh (Velká Británie), Norwegian School of Economics v Norsku a Stockholm School of Economics ve Švédsku. V roce 2023 se jednalo o doktorandské stáže na Columbia University (USA), Postdam Institute for Climate Impact Research (Německo), University of Oxford (Velká Británie).

Mobilita doktorských studentů je zcela zásadní pro zajištění vysokého standardu dizertačních prací, srovnatelného s pracemi na předních univerzitách v USA a Evropě. Umožňuje též studentům navázat kontakty v mezinárodní vědecké komunitě včetně spolupráce na výzkumných projektech, což je stěžejní pro jejich budoucí akademickou kariéru. Dalším takovým prvkem je pravidelná účast studentů na mezinárodních konferencích, sympoziích, workshopech, letních školách a dalších vědeckých akcích,

kde prezentují výsledky dizertačního výzkumu, sbírají zpětnou vazbu a další výzkumné zkušenosti, navazují výzkumné kontakty se zahraničními odborníky a připravují se tak na akademický trh práce.

Studenti magisterských programů se vzhledem k velké intenzitě výuky zahraničních mobilit neúčastní.

- b) Poskytovatel uvede, jak zajišťuje integraci zahraničních členů akademické obce do svého života.

Jak již bylo zmíněno, členové pedagogického sboru jsou odborníky na různé oblasti ekonomie s mezinárodním renomé a tituly Ph.D. většinou z předních zahraničních univerzit, najímaní na mezinárodním akademickém trhu prostřednictvím otevřených konkurzů dodržujících rovné podmínky při najímání mužů a žen, i osob rozdílných etnik. Najímání odborníci jsou již v rámci výběrového procesu seznámeni se silnou mezinárodní dimenzí jak pedagogického sboru, tak celého fungování pracoviště v anglickém jazyce s rozsáhlou administrativně-organizační podporou zaměřenou na hladkou integraci do výzkumného i společenského života. Odborně probíhá integrace jak v rámci podoborových týmů pod dohledem seniorních mentorů, tak rámci projektových týmů pod dohledem hlavních řešitelů.

8 Tvůrčí činnost

- a) Poskytovatel stručně uvede, jakým způsobem propojuje tvůrčí činnost s činností vzdělávací.

Vědecko-výzkumná činnost pracoviště a její implementace do výuky se cíleně zaměřuje na mezery a nové směry v ekonomickém výzkumu, využívání nových teorií a sběru nových informací, hledání alternativních vysvětlení pozorovaných a objasnění dosud nevysvětlených ekonomických jevů a na zodpovězení nových vědeckých otázek, které v současném světě vyvstávají. Je též posilováno uplatňování interdisciplinárních přístupů v ekonomii, zejména na pomezí s politickými vědami, demografií, sociologií, právními vědami, psychologií a kognitivními vědami. Základem je ovšem také udržování a další rozvoj kvality základního výzkumu v oblasti ekonomie, který je na pracovišti poskytovatele na nejvyšší úrovni v ČR. Na pracovišti probíhají veřejné přednášky, konference, workshopy a výzkumné semináře, na kterých vystupují významní zahraniční ekonomové. Výzkumné semináře a další vědecko-výzkumné akce umožňují vědeckým pracovníkům a studentům sledování současných výzkumných trendů a intenzivní rozbor aktuálních ekonomických otázek. Zejména výzkumné semináře poskytují jedinečnou příležitost pro studenty, aby viděli, jak je praktikován a prezentován ekonomický výzkum a jak probíhají diskuze o ekonomických problémech v oblasti teorie i empirie. Semináře jsou též zdrojem nových myšlenek a možných námětů pro studentské závěrečné práce. Návštěva výzkumných seminářů je proto povinná pro studenty druhého a vyšších ročníků a ostatním studentů silně doporučována.

Další typickou formou participace doktorandů na vědecké činnosti pracoviště je výzkum prováděný v rámci vlastního studentského vědeckého projektu, jehož výsledky se mohou stát součástí dizertační práce. Tyto studentské projekty mají často formu grantových projektů financovaných grantovými agenturami. Projekty jsou prováděny pod odborným dohledem školitele. Studenti jsou podporováni v tom, aby své studie publikovali v interní recenzované řadě CERGE-EI Working Papers. Typicky se každá dizertace, která je psaná v anglickém jazyce, skládá ze tří a více odborných tematicky spojených článků, z nichž většina je vydána jako CERGE-EI Working Paper <https://www.cerge-ei.cz/working-papers/> a některé jsou publikovány v domácích a zejména zahraničních odborných recenzovaných časopisech <https://www.cerge-ei.cz/research/journal-articles>.

- b) Poskytovatel stručně charakterizuje, jakým způsobem se zapojují studenti bakalářských (úroveň 6 EQF¹) a magisterských (úroveň 7 EQF) programů do tvůrčí činnosti poskytovatele.

K propojování výzkumné činnosti pracoviště s vědeckou činností studentů dochází zejména v programu „MA in Economics“ při vykonávání pozic výzkumných asistentů. Studenti typicky začínají v pozici administrativních asistentů, poté přecházejí na výzkumné asistenty a vyučující asistenty. Pokročilí studenti se obvykle stávají juniorními výzkumníky, kteří spolupracují při řešení výzkumných grantů a dalších projektů. V rámci těchto činností pracují studenti na různých stupních samostatnosti na dílčích i významnějších výzkumných činnostech pod odborným vedením zkušených seniorních výzkumníků. EKÚ pořádá i další akce umožňující studentům dále rozvíjet získané dovednosti a znalosti.

- c) Poskytovatel stručně charakterizuje, jakým způsobem se aplikační sféra² podílí na tvorbě a uskutečňování studijních programů, a jakým způsobem toto zapojení aplikační sféry vyhodnocuje.

Nerelevantní

- d) Poskytovatel stručně charakterizuje, jakým způsobem probíhá spolupráce s aplikační sférou na tvorbě a přenosu inovací a jejich komercializace.

EKÚ pokračoval v roce 2024 ve své činnosti v oblasti aplikovaného výzkumu, který navazuje na silné zázemí v hlavní badatelské činnosti, a to v rámci projektu Institut pro demokracii a ekonomickou analýzu (IDEA). Výzkum, z velké části realizovaný v rámci Strategie AV21 a Centra analýz výzkumu, vývoje a inovací, se zaměřoval na empirické analýzy, vyhodnocování a vlastní návrhy veřejných politik

¹ Evropský rámec kvalifikací, informace dostupné zde: <http://www.nuv.cz/eqf>

² Subjektem aplikační sféry se zde rozumí právnická osoba, která je podnikatelem (jejíž hlavní činností není výzkum a vývoj) a orgán veřejné správy s přímým vyloučením jiných výzkumných organizací.

v českém kontextu a stejně jako na veřejnou prezentaci výsledků aplikovaného výzkumu směrem k tvůrcům politik a široké veřejnosti. IDEA zpracovala řadu odborných studií a webových aplikací v oblastech daní a dávek, exekucí, výdajů státního rozpočtu, trhu práce, školství, vzdělávání a výzkumu a dopadů inflace.

Technologické centrum Praha z.s.p.o.: předmětem zakázky bylo vytvoření Podkladové studie k vyhodnocení plnění NP VaVal 2021+, Posouzení případné nutnosti změnit NP VaVal2021+, Analýza způsobu rozdělování institucionální podpory na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumných organizací a Citační analýza se zahrnutím celého obsahu WoS.

9 Zajišťování kvality a hodnocení realizovaných činností

- a) Poskytovatel uvede významné události a skutečnosti týkající se zajišťování kvality a hodnocení realizovaných činností, ke kterým došlo v roce 2024.

Ředitel EKÚ zodpovídá za všechny aspekty realizace programů CERGE-EI na základě dohody o jejich uskutečňování. Zajišťování kvality a hodnocení realizovaných vzdělávacích činností náleží především CERGE-EI Board of Trustees, která pravidelně zasedá dvakrát ročně a především určuje vzdělávací politiku CERGE-EI, zavádí a udržuje nejvyšší akademické standardy, garantuje kvalitu studijních programů CERGE-EI zapsaných na Ministerstvu školství státu New York, a uděluje magisterské (M.A.) a doktorské (Ph.D.) tituly absolventům těchto programů. V neposlední řadě dohlíží na složení stálého pedagogického sboru CERGE-EI a provádí jeho pravidelné nezávislé hodnocení na základě mezinárodně uznávaných standardů.

Rada na svých zasedáních v červnu a listopadu 2024 udělila 6 titulů Ph.D., 9 titulů M.A. v programu „M.A. in Economics“. Věnovala se dalším specifickým záležitostem fungování všech třech studijních programů v rámci diskuse zpráv o jejich činnosti. Dále se věnovala zprávě o najímání juniorních a seniorních výzkumných pracovníků, 5-letému hodnocení seniorních akademických pracovníků a 3-letému hodnocení juniorních (tenure-track) akademických pracovníků. Vyjádřila se k aspektům hospodaření pracoviště, rozvojovým aktivitám i dalším aspektům podpory studijních programů CERGE-EI ze strany EKÚ.

Na zajišťování kvality a hodnocení realizovaných činností se dále podílí Rada EKÚ jako základní vědecký a odborný orgán EKÚ. Rada zejména dbá na zachovávání účelu, pro který bylo EKÚ zřízeno, na uplatňování veřejného zájmu a na jeho řádné hospodaření; stanovuje směry činnosti EKÚ v souladu s koncepcí AV ČR a se zřizovací listinou a rozhoduje o koncepci jeho rozvoje; projednává návrhy výzkumných záměrů, návrhy projektů výzkumu a vývoje; projednává rozpočet EKÚ, jeho změny a

střednědobý výhled jeho financování; projednává návrh výroční zprávy EKÚ; projednává návrhy smluv o spolupráci s tuzemskými i zahraničními subjekty; a vyhlašuje výběrové řízení, na základě jehož výsledku navrhuje předsedovi AV ČR jmenování vybraného uchazeče ředitelem EKÚ a navrhuje odvolání ředitele.

Rada pracoviště na svých zasedáních mj. projednala rozpočet pracoviště na rok 2024 a střednědobý výhled financování na rok 2024 a 2025, výroční zprávu o činnosti a hospodaření za rok 2023, čerpání a rozpočet sociálního fondu pracoviště, převod hospodářského výsledku za rok 2023 do rezervního fondu, dodatek č. 4 ke zřizovací listině, schválila přejmenování Národohospodářského ústavu AV ČR, v. v. i. na Ekonomický ústav AV ČR, v. v. i., změny ve volebním řádu Rady EKÚ a volebním řádu SVP, pravidla pro hospodaření s fondy a smlouvu o uskutečňování bakalářského studijního programu s VŠE. Zápisy ze zasedání rady pracoviště jsou k dispozici na interních webových stránkách.

V neposlední řadě Dozorčí rada EKÚ zejména vykonává dohled nad činností a hospodařením pracoviště; vykonává dohled nad nakládáním s majetkem pracoviště; navrhuje předsedovi AV ČR odvolání ředitele; vyjadřuje se k návrhům změn zřizovací listiny pracoviště; vyjadřuje se k návrhům na sloučení, splynutí nebo rozdělení pracoviště; a vyjadřuje se k návrhům výzkumných záměrů pracoviště a rozpočtu EKÚ, jeho změnám a střednědobému výhledu jeho financování, schvaluje výroční zprávy pracoviště a určuje auditora pro účely ověření účetní závěrky.

Dozorčí rada se na svých zasedáních mj. schválila výroční zprávu o činnosti a hospodaření pracoviště za rok 2023, projednala hospodaření pracoviště v roce 2023, návrh rozpočtu na rok 2024 a následný ekonomický výhled, ohodnotila manažerské schopnosti ředitele pracoviště, schválila přehled činností dozorčí rady za rok 2023, schválila změny v jednacím řádu a projednala další postup majetko-právního vypořádání mezi pracovištěm a Státní tiskárnou cenin, s. p. Poskytla předchozí písemné souhlasy k záměrům pracoviště uzavřít rámcovou smlouvu o vypořádání majetko-právních vztahů a nájemní smlouvu se Státní tiskárnou cenin, s. p.

10 Národní a mezinárodní excelence

- a) Poskytovatel zhodnotí své postavení a významné úspěchy v roce 2024 v mezinárodní a národní výzkumné, vývojové a tvůrčí činnosti, integraci výzkumné infrastruktury do mezinárodních sítí a zapojení poskytovatele do profesních či uměleckých sítí.

Hlavní výzkumná činnost EKÚ v oblasti základního teoretického, empirického a aplikovaného výzkumu se nadále vztahovala k několika hlavním směrům bádání moderní ekonomie. Kromě dlouhé řady

publikací v kvalitních zahraničních indexovaných časopisech v různých oborech ekonomie se v roce 2024 několika pracovníkům opět podařilo publikovat výsledky výzkumu ve světově nejvýznamnějších vědeckých ekonomických časopisech, včetně těch, které patří mezi tzv. Top 5 a které podrobněji uvádíme níže.

První článek s názvem „Activated history: the case of the Turkish sieges of Vienna“, spoluautorovaný Christianem Ochsnerem, Dr. rer. pol., z EKÚ a prof. Felixem Roeselem z Technické univerzity v Braunschweigu, byl publikován v American Economic Journal: Applied Economics. Studie ukazuje, jak historie uložená v kolektivní paměti a aktivovaná politickými kampaněmi může podněcovat xenofobii a radikalizaci. Turecká vojska obléhala Vídeň v letech 1529 a 1683, pustošila rakouské vesnice, zabíjela a unášela obyvatele. Postižené oblasti si tyto události pamatovaly, avšak nevykazovaly odpor k muslimům, dokud krajní pravice nezačala v 2000. letech vést kampaně proti Turkům a muslimům. Studie zjistila nárůst islamofobie a pravicového voličství v dříve napadených regionech.

Druhý článek s názvem „Redistributive capital taxation revisited“, spoluautorovaný Ctíradem Slavíkem, Ph.D., z EKÚ, Özlem Kina, Ph.D., z Bilkent University a prof. Hakki Yazici, Ph.D., z University of Bristol byl publikován v American Economic Journal: Macroeconomics, který se řadí mezi nejprestižnější časopisy v oboru ekonomie. Článek využívá kvantitativní model s endogenním získáváním dovedností, aby ukázal, že komplementarita kapitálu a dovedností představuje silný argument pro zdanění kapitálu v rámci redistribučních politik. Optimální daň z příjmů z kapitálu činí 67 % oproti 61 % v modelu bez této komplementarity. Po reformě klesá mzdová prémie z 1,9 na 1,84, což naznačuje významnou redistribuci od kvalifikovaných k nekvalifikovaným. Vlády by při zdanění kapitálu měly tuto komplementaritu zohlednit.

Třetí článek s názvem „Forced migration, staying minorities, and new societies: evidence from postwar Czechoslovakia“, spoluautorovaný prof. Štěpánem Jurajdou, Ph.D., DSc. a Jakubem Grossmannem, Ph.D., oba z EKÚ, a prof. Felixem Roeselem, Ph.D., z Technické univerzity v Braunschweigu byl publikován v American Journal of Political Science, jednom z nejprestižnějších světových politologických časopisů. Článek se zabývá otázkou, zda může pobyt menšin, které se vyhnuly etnické čistce, ovlivnit politické výsledky v komunitách, do nichž byly přestěhovány. Po druhé světové válce byly ze Sudet vysídleny tři miliony etnických Němců, ale někteří zůstali – mnozí z nich byli levicoví antifašisté. Studie zkoumá kvaziexperimentální místní variace v politikách vyhnání, které byly způsobeny překvapivou přítomností americké armády. Ta nepřímo pomohla antifašistickým Němcům zůstat. Dnes je v těchto oblastech silnější podpora komunistické strany a krajně levicových hodnot.

Kvalita výzkumu realizovaného na EKÚ se i nadále odráží v úspěšnosti vědců při získávání a řešení významných evropských grantů. Prof. RNDr. Filip Matějka, Ph.D., pokračoval v realizaci prestižního grantu European Research Council (ERC) Consolidator Grant na téma „Economics of Inattention“, kterým navázal na úspěšné řešení ERC Starting Grantu s názvem „Behavioral and Policy Implications of Rational Inattention“. Prof. PhDr. Michal Bauer, Ph.D., DSc., pokračoval v řešení svého ERC CZ grantu s názvem „Diskriminace, preference škodit a vliv tíživých životních situací“, který je financován Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Doc. PhDr. Jan Zápál, Ph.D., pokračoval v řešení projektu podpořeného premií Lumina quaeruntur od Akademie věd České republiky na téma ekonomických výzev pro demokracii.

Ole Jann, Ph.D., pokračoval v řešení grantu JUNIOR STAR Grantové agentury České republiky, zaměřeného na výzkum v oblasti ekonomie informací, a Christian Ochsner, Dr. rer. pol., pokračoval v práci na mezinárodním projektu, který je podporován spoluprací Grantové agentury České republiky a Swiss National Science Foundation (SNSF). Oba řešitelé předpokládají podání navazujících žádostí o granty ERC.

Osmým rokem pokračoval navazující projekt velké infrastruktury SHARE (ESFRI projekt evropských výzkumných infrastruktur), který je v České republice koordinován Radimem Boháčkem, Ph.D. Na tento projekt navazuje i projekt podpořený evropským programem Horizon 2020, zaměřený na zkoumání dopadů pandemie COVID-19 pomocí dat z SHARE.

Pod vedením Ctirada Slavíka, Ph.D., pokračovaly práce již třetím rokem na projektu Národního institutu pro výzkum socioekonomických dopadů nemocí a systémových rizik (SYRI). Prof. Ing. Štěpán Jurajda, Ph.D., DSc., ukončil svůj projekt financovaný nadací Volkswagen Foundation, na kterém spolupracoval s Halle Institute for Economic Research – Member of the Leibniz Association (IWH), University of Nottingham, School of Economics, a University of Glasgow, School of Social and Political Sciences, a který byl zaměřen na výzkum vzestupu populistických stran v Evropě.

Podrobnější informace ke všem grantům a výzkumným projektům podporovaných Evropskou komisí, Grantovou agenturou České republiky, Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy a dalšími poskytovateli jsou uvedeny v příloze B Výroční zprávy EKÚ.

Kvalita výzkumu se odráží také v získaných oceněních: u příležitosti 106. výročí vzniku samostatného československého státu obdržel profesor Jan Švejnar, Ph.D., od prezidenta České republiky Medaili Za zásluhy v oblasti vědy; doc. PhDr. Julie Chytilová, Ph.D., dostala Cenu předsedy Grantové agentury

České republiky v oboru společenských a humanitních věd za projekt „Determinanty prosociálního a antisociálního chování: poznatky z terénních ekonomických experimentů,” jehož byla hlavní řešitelkou; prof. PhDr. Michal Bauer, Ph.D., a prof. Ing. Štěpán Jurajda, Ph.D., získali titul doktor věd od Akademie věd České republiky jako uznání mimořádně vysoké vědecké kvalifikace prokázané vytvořením původních vědeckých prací významných pro rozvoj výzkumu v oboru; doc. Mgr. Jakubu Steinerovi, Ph.D. bylo uděleno členství v Učené společnosti České republiky za dlouhodobé úsilí a výrazný a tvůrčí přínos vědě; Jana Cahlíková, Ph.D., získala Cenu Kateřiny Šmídkové od České společnosti ekonomické pro české ekonomky (žijící v ČR, nebo v zahraničí) a zahraniční ekonomky dlouhodobě žijící v ČR s mimořádně kvalitní publikační činností. Doktorandi CERGE-EI Vladimír Shchukin, Sona Badalyan a Gayane Baghumyan získali první, druhé, resp. třetí místo v soutěži Mladý ekonom roku pořádané Českou společností ekonomickou. Doktorandka Sofiana Sinani získala ve stejné soutěži čestné uznání za vynikající studentskou práci autora mladšího než 25 let.

Mezinárodní rozměr EKÚ podtrhuje působení jeho výzkumníků v redakčních radách významných časopisů, a to i těch oborově nejprestižnějších jako např. American Economic Review a Review of Economic Studies (v obou působí prof. RNDr. Filip Matějka, Ph.D.) anebo Journal of Economic Theory (doc. Mgr. Jakub Steiner, Ph.D.). Dalším dokladem významného mezinárodního přesahu aktivit EKÚ je hodnocení Research Papers in Economics (RePEC), které dlouhodobě řadí společné pracoviště CERGE-EI mezi nejlepší 5 % evropských výzkumných organizací v oboru ekonomie

11 Třetí role

- a) Poskytovatel zhodnotí své působení v oblasti přenosu poznatků do praxe (např. centra pro přenos poznatků a technologií, inkubátory, spin-off).

Činnost pracoviště je prezentována v médiích, jakož i prostřednictvím jeho webových stránek a profilů na sociálních sítích (Facebook, Twitter, LinkedIn, Flickr, YouTube a Instagram). Kromě vlastních iniciativ se pracoviště aktivně zapojuje také do propagačních aktivit Akademie věd České republiky a snaží se využít synergií například při sdílení obsahu na sociálních sítích. Jako každým rokem pracoviště pořádalo Den otevřených dveří, a to v hybridní podobě. Během akcí byla veřejnosti představena výzkumná a vzdělávací činnost společného pracoviště CERGE-EI. Pracoviště též pokračovalo v úspěšné sérii podcastů Talking Economics s podtitulem „Looking ahead: Challenges and opportunities in the changing world“ s hosty z řad výzkumníků, absolventů a dalších osobností spolupracujících s EKÚ. Podcast Talking Economics je dostupný online na různých platformách včetně Spotify, Apple Podcasts a YouTube.

Na popularizaci vědy se velkou měrou podílejí výzkumníci pracoviště zapojení do projektu IDEA. Intenzivní bylo zejména zapojení do programu Strategie AV21 Akademie věd České republiky, který skončil k 31. prosinci 2024 a jenž si kladl za cíl podporovat a široce propagovat špičkový výzkum zaměřený na problémy a výzvy, kterým čelí současná společnost. Doc. Ing. Daniel Münich, Ph.D., byl hlavním koordinátorem programu Společnost v pohybu a veřejné politiky, jehož výzkumy se věnovaly zejména tématům ekonomie vzdělávacích politik a trhu práce, demografickému stárnutí, dopadům daňově dávkového systému a veřejných výdajů a výzkumu v oblasti energetiky a životního prostředí. Výzkumníci projektu IDEA zpracovali řadu odborných studií a webových aplikací v oblastech daní a dávek, trhu práce, školství, vzdělávání a výzkumu. Na výše uvedená témata vyšlo celkem 9 studií dostupných ve veřejných knihovnách a na webu <https://idea.cerge-ei.cz/publikace>. IDEA také na základě veřejně dostupných dat MPSV již čtvrtým rokem zpracovává grafický přehled vývoje nezaměstnanosti v ČR, který je poskytován zejména analytickým odborům Úřadů práce České republiky, politikům a dalším potenciálním uživatelům včetně médií.

V rámci projektu IDEA rovněž vznikají interaktivní aplikace, které jsou pravidelně aktualizovány. O nová data byla letos aktualizována stávající aplikace „Zaměstnanci státu a státní úředníci: kde pracují a za kolik?“, která nabízí podrobné analytické vhledy do struktury a dlouhodobých trendů počtu zaměstnanců státu, výše jejich platů a výdajů na ně. Aplikace je veřejně dostupná na adrese: <https://ideaapps.cerge-ei.cz/zamestnancistatu>. Aktualizována a rozšířena byla také aplikace "Oborová publikační výkonnost a autoři výzkumných organizací v ČR v letech 2007-2022", jež přináší dlouhodobé trendy publikačního výkonu a autorů. Aplikace je veřejně dostupná na adrese: <https://ideaapps.cerge-ei.cz/Performance/>. Všechny aplikace IDEA jsou dostupné na webových stránkách: <https://idea.cerge-ei.cz/seznam-publikaci/idea-aplikace>.

Vydání studií a aplikací bylo doprovázeno tiskovými zprávami pro média, aktivní spoluprací s novináři a jedna publikace byla prezentována na tiskové konferenci. IDEA také pokračovala ve vydávání video IDEA Talks – rozhovorů s autory studií, které moderuje novinář Mgr. Ing. David Klimeš, Ph.D., Tyto rozhovory jsou dostupné také jako podcasty na platformách Spotify, Google Podcasts a Apple Podcasts. Videozáznamy významných seminářů a IDEA Talks jsou k dispozici na <https://www.youtube.com/@CERGE-EI>. Výstupy mají značný společenský ohlas a jejich významný přínos oceňují i tvůrci veřejných politik. Podrobněji níže představujeme nejdůležitější semináře a studie.

Dne 11. prosince 2024 pořádala IDEA tiskovou konferenci u příležitosti vydání nové studie „TALENT: kritický přehled odborné literatury na téma nadání“. Cílem tiskové konference bylo představit studii, jež nabízí přehled významných světových empirických výzkumů především z oblasti ekonomie

vzdělávání, které zkoumají fenomén nadání, u dětí především. Jde o první podobný přehled v prostředí České republiky, které fenoménu nadání dosud nevěnovalo odpovídající pozornost, ani výzkumnou ani aplikační. Záznam konference je dostupný zde: <https://idea.cerge-ei.cz/zpravy/zaznam-prezentace-nove-studie-talent>.

Dne 15. května 2024 pořádala IDEA ve spolupráci s Nadací RSJ veřejnou přednášku prof. Patricka Gaule, Ph.D., na téma „Jak podporovat a rozvíjet matematicky nadané děti/How to encourage and develop mathematically gifted children“. Přednáška s následnou diskusí proběhla v angličtině a byla věnována vhodným způsobům rozvoje matematicky nadaných dětí. Záznam přednášky je dostupný zde: https://www.youtube.com/watch?v=4-HVA_SSgQ4.

Výzkumníci EKÚ se významně aktivně podílejí na popularizaci ekonomické vědy mezi českou i zahraniční veřejností a přispívají svým odborným vhladem do debaty k řadě aktuálních otázek hospodářské politiky formou článků a rozhovorů v médiích či účastí ve vládních expertních komisích: prof. Ing. Štěpán Jurajda, Ph.D., DSc., coby člen Rady vlády pro rovnost žen a mužů a člen Vědecké rady Grantové agentury České republiky; Filip Pertold, Ph.D., externí odborný poradce ministra práce a sociálních věcí pro reformu důchodového systému, a Ole Jann, Ph.D., jako člen týmu poradců místopředsedy vlády pro digitalizaci a ministra pro místní rozvoj, kde přispěl znalostmi z oblasti ekonomie informací a digitální ekonomiky. Doc. PhDr. Jan Zápal, Ph.D., pokračoval coby člen výboru Evropské ekonomické asociace pro evropský trh práce pro ekonomy a prof. Jan Švejnar, Ph.D., byl i nadále členem nově vytvořeného strategického výboru v rámci Evropské ekonomické asociace, jenž asociaci pomáhá při plánování nových iniciativ a zajišťování financování s dlouhodobou perspektivou. Během roku 2024 výzkumníci EKÚ přispěli k popularizaci vědy více než 1900 vystoupeními a citacemi (či více než 4130 vystoupeními včetně duplicit) v hromadných sdělovacích prostředcích. Citace výzkumníků IDEA je možno zhlédnout na webových stránkách IDEA v sekci Média – Citace <https://idea.cerge-ei.cz/media/citace>. Výběr dalších mediálních výstupů pracovníků EKÚ je přístupný na webových stránkách společného pracoviště CERGE-EI pod odkazem <https://cz.cerge-ei.cz/media/cerge-ei-v-mediich>.

- b) Poskytovatel charakterizuje svoje působení v regionu (nejen v regionu svého sídla, ale i případných dalších). Uvede, jakým způsobem probíhá spolupráce s regionálními samosprávami a významnými institucemi v regionu (např. na přípravě strategií a plánů rozvoje regionu, řešení environmentálních a sociálních problémů.)

EKÚ v rámci společného pracoviště CERGE-EI a ve spolupráci s CERGE-EI Foundation provozuje program Teaching Fellows, který je zaměřen na šíření ekonomické vzdělanosti, intelektuálního rozvoje a

moderních vyučovacích praktik v regionu střední a východní Evropy a v zemích bývalého Sovětského svazu. „Teaching Fellows” jsou absolventi západních univerzit a pokročilí studenti či absolventi CERGE-EI, které program podporuje při návratu do regionu, aby dlouhodobě pozitivně působili na ekonomickou gramotnost, výuku a informovanost. Program má podstatný vliv na současné a budoucí generace tím, že jim pomáhá vést a kultivovat veřejnou debatu, podporovat modernizaci a otevírání ekonomiky, a tím přispívat k jejich ekonomické stabilitě a prosperitě. Od založení v roce 2007 se programu zúčastnilo přes 240 000 studentů ve více než 3900 kurzech ve 28 zemích od Balkánu po Černé moře a střední Asii, například v Arménii, Ázerbájdžánu, České republice, Gruzii, Kyrgyzstánu, Maďarsku, Rusku, Slovensku, Ukrajině a Uzbekistánu. Na programu kromě EKÚ spolupracuje především vybraná skupina výzkumně-vzdělávacích institucí v regionu Armenian State University of Economics, Gyumri Branch, ES - Charles University, Barleti University v Tiraně, American University of Armenia, Epoka University, Armenian State University of Economics, Masarykova Univerzita.

c) Poskytovatel charakterizuje své nadregionální působení a význam (existuje-li).

EKÚ v rámci společného pracoviště CERGE-EI pořádá vysoce kvalitní sérii výzkumných seminářů s dominantním zastoupením předních zahraničních odborníků, na kterých v ložském roce prezentovali výsledky svých nejnovějších výzkumů např. prof. Johannes Abeler, Ph.D., (University of Oxford), prof. David M. Frankel, Ph.D., (Melbourne Business School), prof. Paul Klein, Ph.D., (Stockholm University), prof. Ralph Luetticke, Ph.D., (University of Tübingen), prof. Mara P. Squicciarini, Ph.D., (Bocconi University), prof. Andrea Chiavari, Ph.D., (University of Oxford), prof. Alessandro Pavan, Ph.D., (Northwestern University), Vatsal Khandelwal, Ph.D., (University of Oxford) a Francesca Misericocchi, Ph.D., (Harvard University).

Nejvýznamnější vědeckou akcí EKÚ ve spolupráci s CERGE UK bylo spolupořádání mezinárodní konference Heterogeneous Agents in Macroeconomic Models s Českou národní bankou v květnu 2024. Další významnou akcí byla přednáška nositele Nobelovy ceny za ekonomii Paula R. Milgroma Designing Markets for Surface Water o tržním designu jako řešení současné světové vodní krize.

Semestrální vzdělávací program UPCES (Undergraduate Program in Central European Studies) od ledna 2025 přejmenován na AEP (Academic Experience in Prague), uskutečňovaného ve spolupráci s Fakultou humanitních studií a Fakultou sociálních věd Univerzity Karlovy a CERGE-EI Foundation, se účastní především bakalářští studenti amerických univerzit a seznamují se zejména se základními ekonomickými, sociologickými, politickými a humanitními otázkami střední a východní Evropy.